

jún
2021
ročník XXXV
číslo 3

BEĽENSKÉ NOVINKY

NEZÁVISLÝ DVOJMESAČNÍK OBCE BEĽÁ NAD CÍROCHOU

PRIPRAVUJE KOMISIA PRE KULTÚRU PRI OBECNOM ZASTUPITEĽSTVE BEĽÁ NAD CÍROCHOU
www.belanadcirochou.sk, mail: dominoplus66@gmail.com, kontakt: 0905 407 944

V TOMTO ČÍSLE NOVÍN NÁJDETE:

Odpustová slávnosť	1	Portrét: Veronika Čopíková	5
Koniec školského roka	2	Tenis – Belá open	5
Čo nového v obecnom zastupiteľstve	3	Okienko záhradkára	6
O potrebe kontroly – tej verejnej	3	Jednou vetou	7
Hovorím Ti: vstaň!	4	Obecná matrika informuje	7
Začiatok a koniec	4	Z kroniky futbalu na pokračovanie...	8
		Majstrovstvá SR v stolnom tenise	8

ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ

Tohtoročnú odpustovú slávnosť v miestnom kostole celebraval vdp. Milan Dubóczy, farár z Hubošoviec

Jednou z najvýznamnejších udalostí našej histórie je odpust. Tohto roku pripadol beľanský odpust na nedeľu 13. júna. Tento sviatok bol a aj je viac menej cirkevnou záležitosťou, no v minulosti sa s ním spájal tiež neodmysliteľný spoločenský význam. K tejto našej slávnosti Najsvätejšieho srdca Ježišovo, ktorá začínala už ráno slávnostnou svätou omšou v miestnom kostole, patrila tiež atmosféra maringotiek a šiatrov, ktoré k nám na svojej púti doputovali až z ďalekých Čiech. V neposlednom rade sa celé rodiny stretávali spolu pri spoločnom nedeľnom obede. K odpustu takisto v minulosti patrili „prošecie“, kedy občania z vedľajšej dediny prišli pešo na odpust pozdraviť svojich susedov. Budovali a obohacovali sa tým nielen vzájomné vzťahy, ale aj kultúrna a náboženská spolupatričnosť s oblasťou, ktorú spoločne obývame. So Sotáckym územím, v ktorom sme v neposlednom rade spojení aj svojím nárečím.

PhDr. Peter Karľa

ROK 2020 – 2021 V MATERSKEJ ŠKOLE

Bol september a brány našej materskej školy sa otvorili pre všetky prihlásené detičky. Aj tento rok prišli niektorí prvýkrát, bolo aj troška slzičiek, naozaj len troška a postupne si zvykli na nové pani učiteľky a kamarátov. V každej triede spoznávali svet okolo seba, učili sa nové piesne a básne, hry, poznávali Pána Boha a aj to, ako mať druhého rád. Život a bežné situácie, či akcie v materskej škole skomplikovala aj tento školský rok epidémie Covid-19, ale zopár akcií sme si predsa len užili. Materská škola sa zapojila do súťaže Svet plastelíny a vyhrala 8 kg mäkkej plastelíny. Z akcií sme si užili aspoň Mikuláša, Šarkaniádu, perníky sme tentokrát piekli na Veľkú noc v triede Lienky a u Motýlikov to zas rozvoniavalo pampúškami. Deň detí sme oslávili spoločne na školskom dvore súťažami, diskotékou, bublinkovou zábavou, nanukmi a darčekom. A keďže sa s nami tento rok rozlúčilo 14 predškolákov aj s nimi sme oslávili rozlúčku dobrotami. Za úspešné ukončenie dostali potvrdenie, knihu, včelíkovú ceruzku a zložili sľub budúceho prvého. Prajeme im teda úspešné roky štúdia a všetkým veľa zdravia, Božieho požehnania počas prázdninových a dovolenkových dní. Nech budúci školský rok ide bez lockdown.

Mgr. Mariana Lojanová

MATEMATICKÝ KLOKAN

Matematický klokan je medzinárodná matematická súťaž pre žiakov základných a stredných škôl. Do súťaže, ktorú v Slovenskej republike organizuje nezisková organizácia Talentída, sa na Slovensku v šk. roku 2020/2021 zapojilo 34 011 žiakov. Naša škola sa pravidelne každý rok zapája už 18 rokov. Toho roku žiaci počítali v škole a niektorí doma formou online. Zapojilo sa 19 žiakov a veľmi pekné výsledky dosiahli prváci. Veronika Hišemová a Karin Tomášová z 1. A získali okrem diplomu úspešného riešiteľa aj diplom školského šampióna. Srdečne blahozeláme!

Mgr. Darina Karľová

KONIEC ŠKOLSKÉHO ROKA

Školský rok 2020/2021 sa na našej škole ukončil slávnostnou ďakovnou omšou TE DEUM. Pán farár Mgr. Martin Frena zažehal všetkým žiakom pekné prázdniny a oznámil, že hoci škola bude zatvorená, brány kostola ostávajú pre všetkých otvorené. Pani riaditeľka Mgr. Alžbeta Draganová sa na školskom dvore takisto rozlúčila so žiakmi a hlavne s deviatakmi a poprialala im veľa úspechov na nových stredných školách.

Aj napriek krátkemu učeniu prezenčnou formou, sme sa zapojili do viacerých súťaží, v ktorých sme mali pekné úspechy a ocenenia. A tak sa na konci roka hodnotilo a rozdávali sa ceny. V zbere papiera sa na 1. mieste umiestnil Jožko Čizmár z 5. A. Vo výtvarnej súťaži „Vesmír očami

detí“ získal ocenenie náš prvák Jakub Vajda z 1. A. Na okresnom kole v cezpoľnom behu chlapci z 8. A získali 3. miesto – Tobias Hrabík, Lukáš Andrejov a Šimon Patrik. ŠK Orion Belá - Školská pingpongová liga v Humennom – 1. miesto Nella Tomková 6. B, 2. miesto a 3. miesto Natália Tomková 9. A. Biologická olympiáda kategória D v teoreticko-praktickej časti online: 1. miesto – Róbert Tomko 6. B, 2. miesto – Daniel Gonda 6. A. Výtvarná súťaž – Keď sa rodí život – Obvodná poľovnícka komora Humenné odmenila vecnými cenami žiačky z 5. A Nelu Sofiu Dolanskú a Vanesu Dzurenkovú.

Mgr. Darina Karľová

ČO NOVÉHO V OBE CNOM ZASTUPITEĽSTVE

V júni 15. 6. 2021 OZ schválilo:

- Zmeny a doplnky č.6 Územného plánu obce (za-8, zdržal sa-3)
- Záverečný účet obce za rok 2020 s výhradami! (nebolo predložené stanovisko novozvoleného kontrolóra obce, bol porušený zákon o rozpočtových pravidlách - hospodárenie s veľkými odchýlkami od schváleného rozpočtu, neboli dodržané rozpočtové pravidlá
- neschválené rozpočtové opatrenia, keďže boli starostom predkladané až potom, keď už finančné prostriedky boli použité na iný účel, ako boli schválené v rozpočte...) (za-7, zdržal sa-4)
- finančné prostriedky 50.000€ na zberný dvor (za-6, proti-3, zdržal sa-2)
- finančné prostriedky 9.000€ na odvodnenie ul. Komenského (za-7, zdržal sa-4)
- a) finančné prostriedky určené v rozpočte na „kultúrne podujatie – Deň obce“ na oslavy výročí DHZ, TJ Slovan a ŠK Orion, v sume do 8.000€, ktorú konkrétne rozdelia komisie pre šport a kultúru
- b) financovanie z bežných výdavkov obce pre DHZ, TJ Slovan a ŠK Orion podľa pravidiel rozpočtového provizória mesačne vo výške max. 1/12 zo schváleného minuloročného rozpočtu (za-10, zdržal sa-1)
- zakúpenie 2ks veľkokapacitných chladničiek (600l) do výšky 2.500€. s termínom do konca júna, pre potreby prenájmu priestorov sály na svadby (za-9, zdržal sa-2)

- pridelenie jednoizbového bytu C23 v byt. dome C pre Danielu Šukaľovú (za-10, zdržal sa-1)
- Zmluvu o spolupráci na Integrovannej územnej stratégii „Cirošská dolina“ (za-8, zdržal sa-3)
- Potvrdilo starostom nepodpísané uznesenie č. 162/2021 a znova schválilo: a) vypratanie priestorov Fit štúdia, b) výber projektanta na zriadenie knižnice, c) zriadenie knižnice v priestoroch Fit štúdia (za-8, proti-1, zdržal sa-2)
- neschválilo začatie správneho konania vo veci nepredloženia majetkového priznania starostom obce (za-5, proti-1, zdržal sa-1)
- zobralo na vedomie uznesením č.165/2021 správy prednesené novozvoleným hl. kontrolórom obce:
- (13.4.2021) a) o nezákonnom použití finančných prostriedkov pre PS URBARIÁT; b) o nelegálnom využívaní priestorov kuchyne; c) o nesprávnom postupe uzatvárania zmlúv o nájme bytov
- (15.6.2021) a) o použití prostriedkov obce pre firmu Regec+partners s.r.o; b) o použití prostriedkov obce na vitamínové balíčky pre seniorov nakúpené od firmy MJC Invest s.r.o. patriacej blízkej rodine starostu; c) o porušení povinností starostom pri výstavbe kanalizácie na cudzom pozemku (Starosta toto uznesenie nepodpísal)

O POTREBE KONTROLY – TEJ VEREJNEJ

Že je osožné veci kontrolovať v súkromnom živote, si uvedomuje skoro každý. Každý vie, že si má skontrolovať, či má v peňaženke peniaze alebo na účte v banke alebo či má pri sebe bankovú kartu, kartičku zdravotnej poisťovne alebo vodičský preukaz... Rodičia a učители kontroľujú deti, lekári kontroľujú naše zdravie – ak oň stojíme...

Sledujeme a kontrolujeme konania a reči politikov a iných verejných činiteľov. Niektorí viacej, iní menej. Ale financujeme ich všetci z našich daní, ktoré platíme zo zarobených peňazí a iných príjmov – zo spotrebných daní, z nakúpeného tovaru/DPH/, či z miestnych daní z nehnuteľností, majetku, ktorý vlastníme, atď... No a potom sú z týchto peňazí hradené verejné výdavky štátu, zdravotníctvo, školstvo, štátna správa, verejná samospráva obcí a miest... Ide o určitý objem vybraných peňazí, s ktorými potom nakladajú politici, úradníci v štáte a v miestnej samospráve. A v neposlednom rade aj náš obecný úrad, za ktorý koná starosta, cez ruky ktorého (s jeho podpisom) potom pretečú každý rok všetky príjmy obce (podielové dane, dane z príjmov fyz. osôb, dane z nehnuteľností...) tak, že sa zmenia na obecné výdavky.

Či sa všetky tieto výdavky použijú výhodne, efektívne a hospodárne, na to má dbať obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje rozpočet a starosta, ktorý dáva všetky objednávky a platí z obecného účtu všetky výdavky. Či tak starosta robí v súlade so zákonmi, ktoré sú pre objednávanie a platenie uzákonené, na to má zo zákona povinnosť dozeráť hlavný kontrolór obce, ktorého si volia vždy poslanci obecného zastupiteľstva na príslušné funkčné obdobie. Poslanci rovnako každoročne schvaľujú rozpočet obce – príjmy a výdavky obce, ktorých čerpanie má za úlohu hlavný kontrolór obce skontrolovať, či bolo v súlade so zákonom a následne podáva informácie o vykonaných kontrolách obecnému zastupiteľstvu.

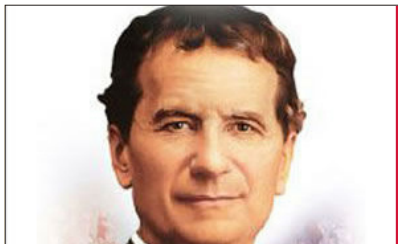
V našej obci v týchto rokoch dosahujú daňové i nedaňové príjmy na účet obce ročne objem skoro 1,5 mil. eur. Taký istý je aj rozpočet výdavkov. Teda za rok sa v obci minie /cestou starostu – ním sa podpíšu/ výdavky spolu za taký istý 1,5 milión eur, čo pri počte prac. dní cca 250

za rok znamená, že každý deň v priemere odídu obecné peniaze vo výške 6000 eur – v rôznej podobe - za elektrinu, kúrenie, rôzne služby pre obec, materiál, opravy, mzdy zamestnancov a starostu, kapitálové výdavky, atď.

Treba tieto výdavky skontrolovať? No áno - to prikazuje zákon! O tom niet pochyb. Ak je to niektorým občanom jedno, tak iným určite nie! Samozrejme aj občania majú právo vedieť, čo, ako a či sa vôbec kontrolovalo a s akým výsledkom... Výsledkom nedbalosti alebo stavu bez primeranej kontroly, sa môžu peniaze míňať nehospodárne a obec sa nezveľadí, či zveľadí neefektívne, alebo si v niektorých prípadoch dokonca niekto niečo „uleje“. Lebo takéto veci sa stávajú aj na vyšších úrovňach a postoch, čo je možné vidieť na tel. obrazovke skoro denne, kde novinári a reportéri oznamujú, odhaľujú, ktorí verejní činitelia si k dobrému platu, na úkor verejného majetku „poprilepšovali“. A robili tak dokonca roky, k osobnému prospechu, pod politickým krytím a zneužitím orgánov verejnej moci vo svojich rukách. A na úkor koho? No na úkor daňových poplatníkov – občanov, nás všetkých... A kontrolné orgány roky kontrolovali, ale nič nekalé akože nenašli. Až teraz sa korupčná baňa prevalila a na povrch vyplávali tisíce a milióny eur, ktoré sa pod rukami volených verejných činiteľov premenili z našich verejných peňazí na ich osobné.

Zaiste aj v našej obci je potrebné minuté verejné peniaze kontrolovať. A aj sa kontrolovalo. Akože kontrolovalo a to donedávna tak, že za ostatných 14 rokov sa verejnosti predstavovalo, že všetko je - bolo v poriadku... A naši poslanci, ak sa vo veci nevyznali, tak sa radšej ani nepýtali... A ktorí sa aj vyznali, či tušili, tak narážali na odpor a neochotu veci riešiť. Je preto načase všetko riadne kontrolovať a dávať do poriadku. Väčšina terajších poslancov je za, proti len ten, ktorému zákon prikazuje nakladať s verejnými prostriedkami hospodárne. Najnovšie výsledky kontrol boli v obecnom zastupiteľstve poslancom prezentované, zobrať na vedomie a sú širokej verejnosti k dispozícii.

Ing. Pavol Kapráľ – novozvolený hlavný kontrolór obce

„Pri napomínaní nech ti nikdy nechýba láska a trpezlivosť. Nech každý z tvojho počínania a z tvojich slov vidí, že hľadáš dobro duší.“

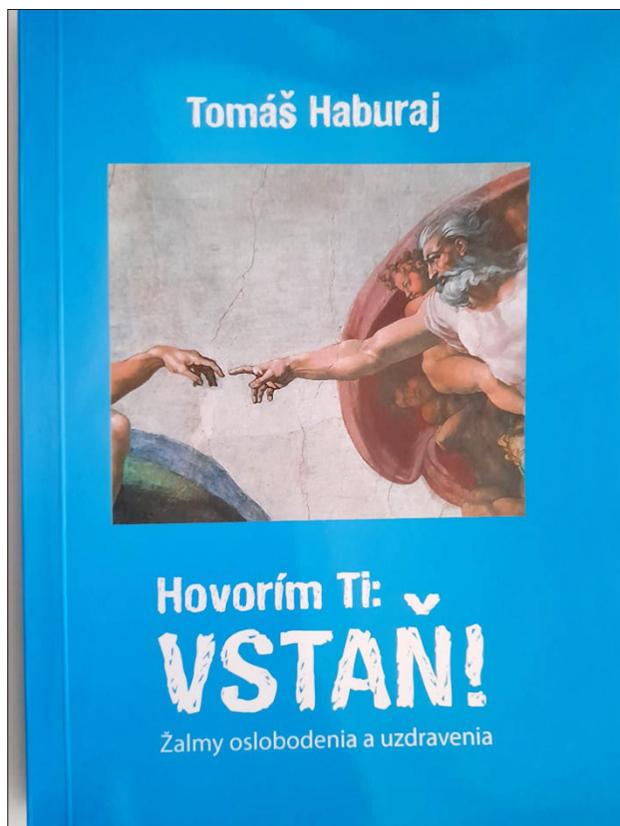
Giovanni Bosco (svätý don Bosco), taliansky rímskokatolícky kňaz, pedagóg a spisovateľ (*16. august 1815 – † 31. január 1888, Turín)

H O V O R Í M T I : V S T A Ň !

T O M Á Š H A B U R A J

Ďalšia publikácia nášho rodáka, gréckokatolíckeho kňaza Tomáša Haburaja vyšla ešte na konci minulého roka. Publikácia je tretím pokračovaním série príbehov o boji s diablom. Obsahuje desiatky príbehov o fyzickom i duchovnom uzdravení, ktoré sú doplnené o žalmy a modlitby, ktoré môže človek využiť pri

ťažkostiach, oslobodení a uzdravovaní sa vo svojom duchovnom živote. Brožovanú publikáciu vydalo reklamné štúdio Pastel v Sečovciach a môžete si ju kúpiť vo viacerých internetových obchodoch. Najvýhodnejšia cena je na stránke www.megaknihy.

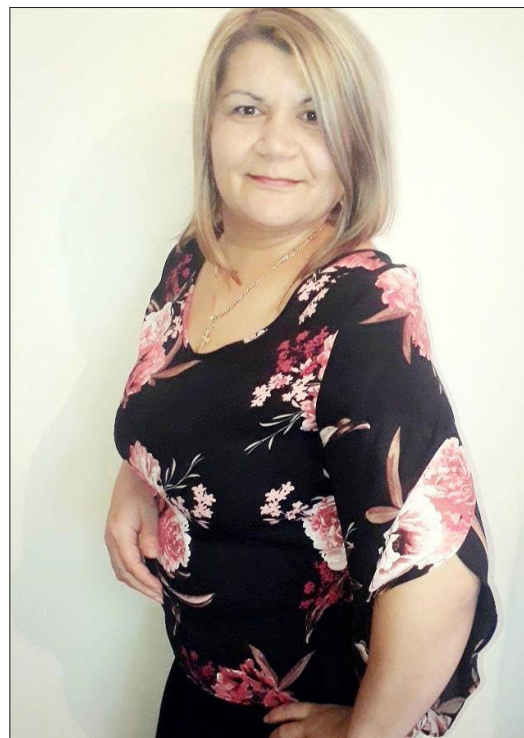

Z A Č I A T O K A K O N I E C

D A N A S T A N K O V I Č O V Á

Tento rok vyšla literárna prvotina ďalšej nádejnej spisovateľke z našej obce – Dane Stankovičovej. Jej kniha Začiatok a koniec je „ľúbostný príbeh zo súčasnosti, ktorý poukazuje na to, že sa často stávajú veci, ktoré život človeka prevrátia naruby. Niekedy k tomu stačí naozaj málo.

Presvedčí sa o tom aj hlavná hrdinka Amanda, ktorá odišla s rodinou do cudzej krajiny, aby v nej našla lepšie podmienky pre život. Avšak namiesto očakávaného šťastia prichádza o všetko, čo milovala a na čom jej záležalo. Ako útecha jej zostáva iba dobrá kamarátka. No osud má vždy pripravené prekvapenia. Amande postaví do cesty to, o čom si myslela, že už znovu nenájde – lásku. Vďaka nej pochopí, že nikdy nie je neskoro začať odznova, hoci niekedy sa zdá, že sme došli už na samý koniec.“ (<https://www.martinus.sk>)

Kniha vyšla vo vydavateľstve Enribook. Dá sa kúpiť v kníhkupectvách Panta Rhei (8,42€) či Martinus (9,90€).

REPORTÁŽ O ŠIKOVNÝCH BELENOCH

PORTRÉT: VERONIKA ČOPIKOVÁ

www.lenivakucharka.sk

Malé nenápadné žieňa. Inžinierka - ekonómka. Úspešná foodbloggerka roka 2017. Autorka kuchárskej knihy. Vydavateľka magazínu BREZZA. Takéto a ďalšie prívlastky sa spájajú s Veronikou Čopíkovou z „Ješenka“ - našou rodáčkou. Už 5 rokov vymýšľa zdravé a chutné recepty, píše blogy na internete o varení a príprave jedál, vydáva časopis, fotografuje. Jej prácu a zanievanie si všimli viaceré médiá i celoslovenské televízie. Niečo zo svojho kulinárskeho umenia už ukázala v Markíze, kam si ju pozvala Kvetka Horvátová do relácie „Varený-pečený“, či v RTVS v relácii „Tajomstvo mojej kuchyne“ s Kamilou Magálovou. Začala s blogmi na internete, kde uverejňovala recepty, fotografie i video-návody. Už tieto jej prvé pokusy zožali úspech, získala 1. miesto v oblasti gastronómie a stala sa blogerkou roka 2017 i wordpress blogerkou roka 2018. Jej sen, pretaviť niekoľkoročnú tvorivú aktivitu z virtuálneho priestoru do

knižnej podoby sa jej splnil v roku 2020. A rovnako úspešne skončila aj jej kniha. Vyhrala s ňou cenu „Kniha roka 2020“ v kategórii životný štýl od Panta Rhei a kniha sa stala bestsellerom. V tvorbe ju výdatne podporuje aj jej priateľ Peter. Ten aj vymyslel názov knihy „Lenivá kuchárka“. U nás na východe pochopí asi každý, že nejde ani tak o recepty určené pre kuchárky s určitými povahovými vlastnosťami, ale že sú to, ako sama hovorí: „jednoduché recepty, na ktoré človek nepotrebuje veľa ingrediencií a chutný výsledok má pripravený v priebehu pár desiatok minút“. Knihu vydali s priateľom sami, z vlastných financií, bez záštitvy vydavateľstva. Vo svojej zbierke receptov Veronika nezabudla ani na ľudí, ktorí nemôžu lepok či laktózu. Veronika si potrpí na kvalitné suroviny a patrí medzi tie typy ľudí, ktorí si pozorne študujú pôvod produktu a jeho zloženie. V tomto roku sa chystá vydať 2. diel „Lenivej kuchárky“. V predaji by mal byť niekedy v októbri. Objednať sa dá už teraz v predpredaji za 19,99€. Držíme jej palce, nech je rovnako úspešný, ako ten prvý a boli by sme radi, ak by prišla odprezentovať svoje knihy aj do svojej rodnej obce. Veľmi by sme sa potešili. Čo Ty na to, Veronika? PaedDr. Marek Štutika

TENIS - BELÁ OPEN

Dňa 4. júla 2021 sa v areáli MTC Snina uskutočnil 2.ročník turnaja „Belá Open“ dvojhier a štvorhier. Turnaja sa zúčastnili hráči zo Sniny, Humenného a taktiež hráči z Belej nad Cirochou. Na tieto turnaje chodia hráči, ktorí hrať vedia, ktorí milujú tenis a žijú s ním.

Turnaj dvojhier sa hral na jeden víťazný set, bol rozdelený na 3 skupiny, dve skupiny po 5 hráčov a jedna skupina so 4 hráčmi. Z 5 členných skupín mohli postúpiť do finálového pavúka 3 hráči a z 4 členných len 2 hráči. Po postupe zo skupín sa hralo KO systémom. Do semifinále dvojhier sa prebojovali Mária Burda, Tomáš Čop, Stanislav Stebila a Stanislav Marinič. Prvý zápas semifinále hrali proti sebe Čop - Burda. Aj keď sa Tomáš ako kvalitný hráč MTC Snina snažil tak na Mária to neplatilo a porazil ho 6:0. Druhé semifinále bolo veľmi napínavé, lebo proti sebe stáli hráči, ktorí sa dobre herne poznajú Stebila - Marinič. Zápas bol veľmi napínavý, rozhodla len väčšia bojovnosť. Stebila vyhral 6:4. Zápas o 3.miesto si zahrali Čop a Marinič. Dlhoročný kamarát a tenisový rival na seba vedeli presne čo hrať, ale väčšiu trpezlivosť mal Čop, ktorý súperu zdolal 6:3 a získal 3.miesto v dvojhre. Vo finále dvojhier sa stretli Burda a Stebila. Stebila sa nechcel len tak ľahko vzdať, aj keď vedel, že šance sú veľmi malé. Bojoval do úplného záveru. Burda však hral svoju hru a porazil ho 6:0.

Turnaj štvorhier sa hral taktiež na jeden víťazný set a bol rozdelený na 2 skupiny. Prvá skupina 4 členná a druhá skupina 3 členná. Z každej skupiny postúpili dve dvojice a nasledoval KO systém.

Prvé semifinále štvorhier si zahrali Mária Burda - Dávid Keller (zverenie Máriusa) proti Stanislavovi Stebilovi a Robovi Šmajdovi (dlhoročný tréner mládeže MTC Snina v tenise). Zápas zo začiatku bol veľmi vyrovnaný, ale v závere sa ukázala kvalita a nakoniec Burda - Keller vyhrali 6:1 a postúpili do finále štvorhier. Druhé semifinále štvorhier si zahrali Tomáš Čop - Stanislav Marinič proti Gabovi Smolkovi - Palimu Pitelovi. Zápas bol veľmi kvalitný keďže hráči proti sebe hrali často. Ale predsa počas zápasu niekto musel aj robiť chyby a to práve Čop - a Marinič, ktorý podľahli 4:6. Zápas o 3. miesto si zahrali proti sebe Čop - Marinič proti Šmajda - Stebila. Tento zápas bol o bojovnosti a skúsenosti. Favoriti boli jednoznačne Marinič a Čop aj keď Stebila a Šmajda sa nevzdávali. Ale malé chybičky rozhodli o zápase a tak 3.miesto štvorhier patrí Čopovi a Mariničovi. Finále štvorhier si zahrali Burda - Keller proti

Smolkovi - Pitelovi. Zápas mal všetko to, čo sme potrebovali vidieť, kvalitu, razanciu, bojovnosť a dosť riskantných úderov, ktoré padali do dvorca. Aj keď dvojica zo Sniny bojovalo do úplného konca tak nakoniec Mária Burda s Dávidom Kellerom porážajú Smolku a Pitela 6:1

Dvojhra : 1.miesto Mária Burda 2.miesto Stanislav Stebila, 3. miesto Tomáš Čop

4. miesto Stanislav Marinič

Štvorhra : 1.miesto Mária Burda - Dávid Keller 2. miesto Gabo Smolka - Pavol Pitel

3.miesto Tomáš Čop - Stanislav Marinič a 4.miesto Stanislav Stebila - Robo Šmajda.

Blahoželám víťazovi Mariusovi Burdovi v dvojhre a taktiež jeho zverencovi Dávidovi Kellerovi víťazovi vo štvorhe a ostatným umiestneným. Bol to veľmi kvalitný turnaj. Tento turnaj bol mojou myšlienkou, ale aby sa niečo takéto mohlo uskutočniť potrebujete mať pri sebe dobrých ľudí, ktorí Vám s tým pomôžu. Chcem sa poďakovať Dušanovi Hančarikovi, Jozefovi Čižmárovi (Motorest), klubu MTC Snina, ktorý mi poskytol areál na uskutočnenie turnaja, môjmu švagrovi za manuálnu pomoc a hlavne mojej manželke, ktorá sa starala o bufet pre hráčov. Dúfam, že aj budúci rok sa stretneme v hojnom počte a užijeme si krásny turnajový deň.

Jozef Brečka

O K I E N K O Z Á H R A D K Á R A

Prázdninové mesiace patria medzi náročné obdobie roka pre záhradkára. Prevažne suché letá sa nám postarajú o každodennú „zábavu“ vo forme zalievania rastlín na hriadkách a aj ovocných stromčekov a krov. Popri tom sa boj so škodcami a chorobami stáva čoraz intenzívnejší. Ale prichádza aj obdobie zberu prvých úrod, ktoré nám prinášajú zdravé spestrenie nášho jedálnička. Nezabúdame ale ani na to, aby sme si zadovážili dostatočné zásoby na zimu v podobe kompótov, zaváranín, džemov, sirupov, no aj mrazenej zeleniny a ovocia. A niekedy dôjde na výrobu chutných ovocných vín a pri veľkej úrode aj rôznych ovocných destilátov.

V tomto období záhradkárov najviac trápia dvaja škodcovia – vošky na ovocných stromčekoch a pásavky zemiakové na zemiakoch. Podme si predstaviť účinné prípravky, ktoré sú na prírodnej báze, a teda nemajú vplyv na naše zdravie či už pri ich aplikácii alebo pri konzumácii oštrenej zeleniny a ovocia.

Vošky – určite to poznáte, koncové lístky sa na stromoch skrúcajú a deformujú, na spodnej strane sú rôzne sfarbené kolónie vošiek podľa druhu. Každoročný boj s nimi je ťažký a takmer nekonečný. Ale aj na nich existujú účinné prírodné prípravky.

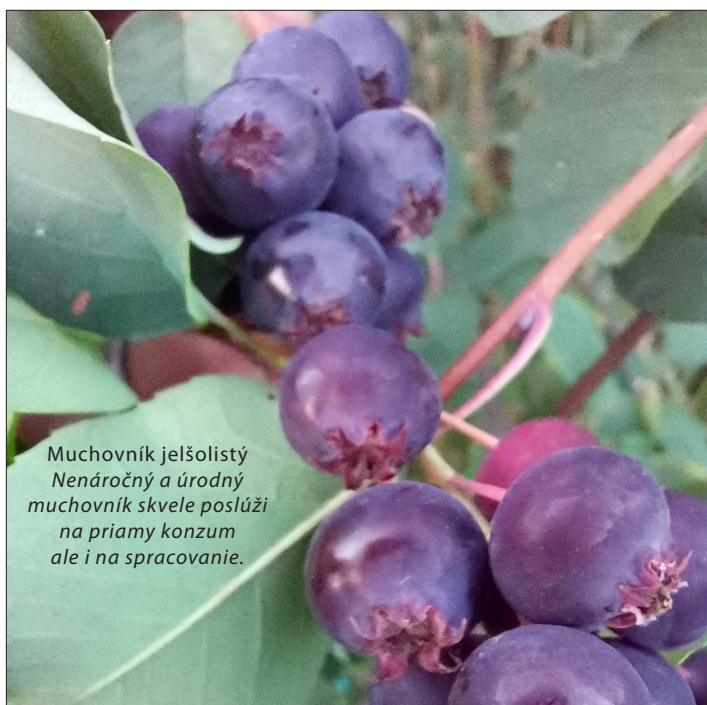
Rock Effect – obsahuje pongamový olej, t.j. výťažok z Buku indického, ktorý má výrazný repelentný účinok. Na populáciu vošiek na rastline má aj zničujúci účinok tým, že olejový film im zalepiť vzdušnice, cez ktoré dýchajú a vošky uhynú. Ako ďalší benefit je jeho priaznivé pôsobenie na odolnosť voči múčnatke na egrešoch a ríbezliach.

NeemAzal – bioinsekticíd vyrobený z tropickej rastliny Azadirachta indica s účinkom na viacerých škodcov okrem vošiek. Veľmi dobrý účinok vykazuje aj voči roztočom, moliciam a pásavke zemiakovej. Karanimba mikro – prípravok z rastlinných olejov – nimbový a karanja olej. Podobný účinok ako vyššie spomenutý NeemAzal, doplnený ale o stopové prvky, ktoré zvyšujú odolnosť rastlín.

Floravita Citro – prírodný prípravok voči múčnatke, ktorý vďaka citrusovej silici vykazuje aj účinok voči voškám a moliciam.

Domáca alternatíva a rýchla pomoc ak nemáte doma žiaden vhodný prípravok – do fľaše nalejeme 2 dcl jedlého oleja (repkový alebo slnečnicový), pridáme trochu vlažnej vody a malý pohárik bežného saponátu. Obsah fľaše poriadne pretrepeme, nalejeme do postrekovača a doplníme na potrebné množstvo. Striekame na spodnú stranu napadnutých listov, aby sme zasiahli čo najväčšie množstvo vošiek. Postrek cca. o týždeň zopakujeme. Emuzia oleja so saponátom vo vode spôsobí po aplikácii upchatie dýchacích otvorov vošiek a ich udusenie. Postrek opakujeme preto, aby sme dôsledne zredukovali ich množstvo na ošetrovaných rastlinách. To platí u všetkých vyššie spomenutých prípravkov. A to najdôležitejšie – v našich záhradách podporujeme prirodzených predátorov vošiek, ako sú lienky, ucholaky, pestrice a ďalší dravý hmyz. Veľkú službu spraví aj prikrmovanie užitočného vtáctva v zime, ktoré si zvykne vyhľadávať aj počas roka potravu vo Vašej záhrade.

Pásavka zemiaková - dospelé jedince, ktoré na jar vyliezajú z pôdy

Muchovník jeľšolistý
Nenáročný a úrodný
muchovník skvele poslúži
na priamy konzum
ale i na spracovanie.

po prezimovaní, kladú hneď na spodnú stranu listov zemiakov vajíčka. Z tých sa za vhodných podmienok liahnu larvy a keď nezasiahneme včas, tak nám v krátkom čase dokážu zlikvidovať nadzemný porast zemiakov. Týmto nás môžu pripraviť o úrodu zemiakov, keďže pre tvorbu škrobu potrebujú energiu zo slnka, ktorú zachytávajú práve listami. Najničivejšie sú práve ich vyliahnuté larvy, dospelé jedince nespôsobujú za bežných podmienok výrazné škody. Preto si predstavíme nechemické prípravky účinné hlavne u larválnych štádií pásaviek.

Vynikajúco pôsobí na mladé larvy aj prípravok Spintor. Obsahuje účinnú látku spinosad, ktorá je požerovým a aj kontaktným jedom vyprodukovaným baktériami Saccharopolyspora spinosa. Nezanedbáva v pôde toxické zvyšky. Funguje aj na obaľovače, ploskáčiky, podkopáčky a strapky.

Postrek treba pravidelne opakovať aby sme zasiahli čo najviac malých larvičiek, ideálne čo najskôr po vyliahnutí. Ideálne je vykonať postrek večer, aby zaschýnal na listoch zemiakov pomaly a tým nedošlo k zníženiu jeho účinnosti. Dobré účinkujú prípravky NeemAzal a Karanimba mikro na báze rôznych rastlinných olejov, ktoré sú spomenuté vyššie.

A nezabúdajme na to, že nad škodcami sa vyhrať nedá, hoci výrazne zredukujete ich množstvo, o rok ten boj začne znova. Ale aj remíza prinesie dostatok chutnej a na prospešné látky bohatej zeleniny a ovocia, ktorá v tejto ťažkej dobe spraví radosť a tým prinesie pozitívnu náladu a hlavne poteší aj naše chuťové poháriky.

Ing. Ján Gajdoš

Zemleaz kamčatský – ovocný ker je v našich záhradách
prvé dozrievajúce ovocie.

JEDNOU VETOU

- 15. mája sme oslávili Svetový deň rodiny,
- 6. júna pristúpili naše deti k prvému svätému prijímaniu. Prvého svätého prijímania sa zúčastnilo celkovo 25 detí z našej obce,
- 27. júna sa uskutočnila sviatosť birmovania. Celkovo sa jej zúčastnilo 47 birmovancov z Belej nad Cirochou a z filiálky Zemplínske Hámre,
- na základe rozhodnutia Konferencie biskupov Slovenska všeobecný dišpenz od povinnej účasti na nedelňých bohoslužbách a prikázaných sláveniach stratí svoju platnosť 30. júna 2021

NA VESELÚ NÔTU. VYBERÁME TO NAJLEPŠIE Z PAMÄTNÝCH ROČNÍKOV BEĽANSKEJ ŠEKERY

rok 2010, XV. ročník, I.miesto - Jaroslav Pavlenko, Humenné
Príde chlapík na salaš a hovorí: „Bača, keď uhádnem, koľko máš oviec na salaši, dáš mi jednu?

Bača sa zamyslí nad tým, že ani sám nevie presne koľko tam má oviec, tak ako by to mohol vedieť ten chlapík a tak napokon súhlasí.

Chlapík sa pozrie na košiar a povie: „376.“

Bača sa musí pozrieť do papierov, aby zistil, či číslo sedí. Keď je všetko v poriadku, povie chlapíkovi, aby si jednu ovcu vybral. Keď si chlapík naloží ovcu na plece, bača hovorí: „Počúvaj, ... ak uhádnem, čo robíš, tak mi ovcu vrátiš..“

Chlapík rozmýšľa, ako by bača mohol vedieť, čo robí a po chvíli súhlasí:

„Dobre bača, tak povedz, čo robím.“

„Ty si policajt.“

„Ako si to vedel??!“

„Zlož toho čuvača z pleca!“

rok 2012, XVII. ročník, I.miesto - Ing. Ján Bober, Humenné
Slepý chlap s vodiacim psom prechádza cez križovatku na červenú. Auta hamujú, brzdy píškajú, zmätko...

Slepec akoby to nevnímal a dáva psovi keksík.

„Ten pes vás skoro zabil a vy mu davate keksík,“ hovorí mu okoloidúci.

„Ja ľem ziscujem, dze ma hlavu..., ...a potom mu tak nakopem do rici, že uvidzi!..“

POZVÁNKA PRE CHLAPCOV A DIEVČATÁ NARODENÉ V 2013-2015, DO STOLNOTENISOVÉHO KLUBU ŠK ORION BEĽÁ NAD CIROCHOU.

Pozývame rodičov s deťmi na návštevu alebo aj nezáväznú tréningy do nášho klubu, kde si môžu deti vyskúšať stolný tenis. Možno máte doma budúcich reprezentantov a ani o tom neviete...

Náš klub patrí k najlepším klubom na Slovensku v práci s mládežou. Máme veľa medailových umiestnení v rámci Východu a aj Slovenska. Členstvo v našom klube je zdarma. Stolný tenis je ideálnym športom pre rozvoj koordinácie pohybu, rýchlosti, či vôľových vlastností, finančne nenáročný. V prípade otázok alebo záujmu prídte na náš tréning v utorok alebo piatok o 18,00 hod. Do haly si treba si doniesť obuv a športové oblečenie.

Adresa haly: Komenského 64/17, Beľá nad Cirochou (pri škole).

Ján Drab, tréner ŠK Orion Beľá n/Cirochou

OBEČNÁ MATRIKA INFORMUJE

V MESIACI MÁJ A JÚN NÁS OPUSTILI

Máj:

Peter Holp 1981

Katarína Hišemová rod. Chovancová 1970

Viera Krešilová rod. Veróniová 1935

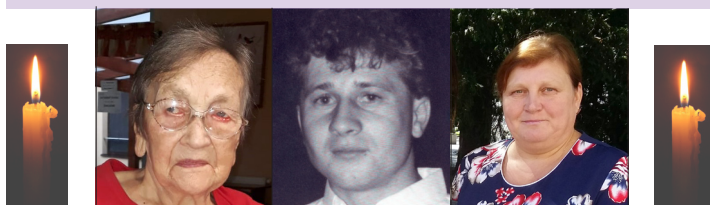
Andrej Burik 1969

Marián Straka 1944

Jún:

Rozália Ryšavá rod. Hašuľová 1927

Marek Burik 1971

R. Ryšavá

M. Burik

K. Hišemová

A. Burik

P. Holp

V. Krešilová

M. Straka

RAKYTNÍK REŠETLIAKOVITÝ

Kto doma pestujete rakytník viete, že jeho zber nie je žiadna zábava. Je to však vitamínový zázrak, ktorý má protizápalové a antibakteriálne účinky. Blahodarne pôsobí na nervový systém, zvyšuje koncentráciu, zabraňuje upchávaniu ciev a vysoký obsah vitamínu C podporuje imunitný systém a prispieva k tvorbe kolagénu. Najlepšie je konzumovať ho priamo zo stromu, ale dá sa spracovať aj na zimu. My doma ho mrazíme a spracovávame na sirup a džem. Mrazený konzumujeme priamo alebo pridávame k bylinkám do čaju.

Džem:

1 kg plodov

700 g až 1 kg cukru /podľa toho aký sladký chcete/

Plody rukou pomliaždim a prepasírujeme cez jemné sítko. Dám do hrnca a pridám cukor. Ja osobne nepoužívam žiadne želirovacie prísady ale pridám pár očistených a nakrájaných hrušiek a jabĺk. Je potrebné ho dlhšie variť ale ak pridáte jablká, tak ich pektín čas varenia o niečo skráti. Horúci nalievam do sterilizovaných fliaš, obrátim hode dnom asi na 1 hod a po otočení nechám do druhého dňa zabalené v deke. Džem nie je veľmi hustý, preto je výborný na palacinky a lievance.

Sirup:

1 kg plodov

1 kg cukru

Tak ako pri príprave džemu plody rozmiažim a prepasírujeme. Dám do hrnca štavu aj cukor a zohrejem na max 80°C, kým sa nerozpustí cukor. Nalejem do sterilizovaných pohárov a do druhého dňa nechám zabalené v deke. Uchovávam v chlade. Pred použitím treba pretrepať. Limonáda je vďaka kyslastej chuti veľmi osviežujúca.

Ing. Jana Špuntová

POSTUP DO VYŠŠEJ SÚŤAŽE!

V dohrávke V. ligy VD na domácej pôde vyhral náš TJ Slovan nad Stakčínom 3:0 (0:0), goly: Karľa D., Lojka, Kudravý J. a postúpil tak po prvýkrát v histórii do IV. ligy VD! Srdečne gratulujeme, tešíme sa na nových súperov z vyššej súťaže a veríme, že nový ročník už nebude ovplyvňovaný epidemiologickou situáciou a súvisiacimi opatreniami ohľadom ochorenia COVID-19!

ŠPORT

Z KRONIKY FUTBALU NA POKRAČOVANIE...

1951 – 2021, 70 ROKOV FUTBALU V NAŠEJ OBCI

Pri príležitosti 70-teho výročia založenia futbalu v našej obci pokračujeme v uverejňovaní zápiskov bývalého, najprv výchovno-propagačného pracovníka a neskôr tajomníka nášho TJ Slovan, Pavla Gnipa. Pokračujeme rokom 1952. Práve vtedy sa totiž Pavol Gnip vrátil z Čiech domov ako 26 ročný, následne sa prihlásil za člena TJ Slovan a krátko na to bol zvolený do spomínanej funkcie – výchovno-propagačný pracovník TJ...

Dorastenecké mužstvo z roku 1952-53

Na snímke je mužstvo z jesene roku 1952. Medzi nimi príslušník ZNB Petro a dcéra J. Chocholíka, trénera. O skutočných tréningoch vtedy nemohlo byť ani reči. Trénovalo sa asi len hodinu pred zápasom a to tak, že sa obehlo dvakrát ihrisko, potom sa brankár postavil do brány, obrancovia vedľa, aby zachytávali lopty a všetci ostatní strieľali na bránu. S príchodom jesenného počasia sa úplne prestalo hrať, s prestávkou až do jari. V jesennej časti bolo utvorené aj dorastenecké mužstvo, ktoré nastupovalo na stretnutia najmä v tejto zostave: J. Lonc v bráne, P. Šimon a J. Straka v obrane, J. Haburaj, Gnip I. a Gnip II. v zálohe, P. Burik, J. Burik, J. Petro a Hišem v útoku. Snímka s dorastencami TJ Slovan bola zhotovená pred zápasom v Snine pri píle, t. č. areál bývalého podniku Vihorlat.

Zo zápiskov Pavla Gnipa pripravil PhDr. Peter Karľa

Pavol GNIP - 26 ročný

MAJSTROVSTVÁ SLOVENSKA V STOLNOM TENISE – ZHODNOTENIE

- 21.5.2021 - Kvalifikácia na M SR jednotlivcov, dorast, hala SSTZ - U18
- 22.-23.5.2021 - M SR jednotlivcov, dorast, hala SSTZ - U18
- 4.6.2021 - Kvalifikácia na M SR jednotlivcov, staršie žiactvo, STC ŠKST Bratislava - U15
- 5.-6.6.2021 - M SR jednotlivcov, staršie žiactvo, STC ŠKST Bratislava - U15
- 12.-13.6.2021 - Majstrovstvá SR družstiev žien, STC ŠKST Bratislava
- 25.6.2021 - Kvalifikácia na M SR jednotlivcov, mladšie žiactvo, STC ŠKST Bratislava - U13
- 26.-27.6.2021 - M SR jednotlivcov, mladšie žiactvo, STC ŠKST Bratislava - U13

Po uvoľnení covidových opatrení, boli usporiadané aspoň Majstrovstvá Slovenska v jednotlivých mládežníckych kategóriách a dohrala sa Extraliga žien, zrýchleným KO systémom v bubline, t.j. cez jeden víkend. Všetky turnaje boli v Bratislave, kde organizátori dokázali vytvoriť vhodné podmienky podľa covidových pravidiel, platných pre tieto športové akcie.

21.5.-23.05.2021 boli MSR dorastu. Najlepšie sa umiestnil Šimon Országh, ktorý je v doraste ešte len prvý rok. V ďalších rokoch už od

neho očakávame prienik medzi najlepších dorastencov Slovenska.

4.6.-6.6.2021 boli MSR starších žiakov. Tam sme mali zasa medzi najlepšimi Samuela Simča a Jožka Mitríka. Chlapci nesklamali a Jožko bol len krôčik od najlepšej Slovenskej osmičky. Budúci rok bude stále hrať v kategórii starších žiakov a tam už od neho očakávame medailové umiestnenie.

25.6.-27.6.2021 sa uskutočnili MSR mladších žiakov. Aj tu sme mali svoje žieliezka v Jurajovi Hašuľovi a Matejovi Mikovi. Kým Matej mal trochu smoly vo vylosovaní a mal silných súperov, Juraj skončil na 17-24 mieste.

12.06.-13.06.2021 sme sa zúčastnili v Bratislave dohrávky Extraligy žien. Nakoniec sme skončili na 7.mieste. Ak by sa priklonilo trošku šťastie na našu stranu, mohli sme skončiť na 4.mieste... Chýbal iba jeden vyhratý zápas, z troch vyrovnaných duelov. Možno nabudúce...

Aj tak som však veľmi spokojný s výkonom našich hráčok a hráčov. Takúto problémovú sezónu, čo sa týka tréningov a hrania, sme ešte nemali a dúfam, že už ani nikdy mať nebudeme.

Ján Dráb – predseda a tréner ŠK ORION Belá nad Cirochou

Beľenske novinky (BN): nezávislý dvojmesačník obce Belá nad Cirochou v spolupráci s Komisiou PhDr. P. Karľa, PaedDr. M. Štutika, Ing. J. Špuntová a L. Burda.

obce Belá nad Cirochou a jej obyvateľov. Vydáva pre kultúru pri OZ Belá nad Cirochou. Redakčná rada: BN sú distribuované bezplatne v obci Belá nad Cirochou.